

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΝΑΥΣΙΚΑ ΚΑΨΑΛΑ
ΔΡ., Μ.ΕΔ., ΒΙΟΛΟΓΟΣ
Π.Τ.Δ.Ε. Ε.Κ.Π.Α.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που σας έρχεται στο μυαλό;
- Σε ποια ηλικία πιστεύετε ότι πρέπει να διδάσκεται;
- Ποιοι πιστεύετε ότι μπορεί να είναι οι στόχοι της;

ΣΤΟΧΟΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Να καταπολεμηθεί η άγνοια και να αυξηθεί η κατανόηση
- Να μειωθεί η ενοχή και η ανησυχία
- Να προαχθεί υπεύθυνη συμπεριφορά
- Να καταπολεμηθεί η σεξουαλική εκμετάλλευση
- Να καλλιεργηθεί η ικανότητα να παίρνει κανείς αποφάσεις, αφού προηγηθεί σωστή ενημέρωση
- Να διευκολυνθεί η επικοινωνία σχετικά με σεξουαλικά ζητήματα
- Να αναπτυχθούν παιδαγωγικές δεξιότητες για τους μελλοντικούς γονείς και παιδαγωγούς
- Να προαχθεί η κατανόηση της σπουδαιότητας του αυτοσεβασμού και του σεβασμού των άλλων στα πλαίσια διαφόρων σχέσεων.

ΠΡΟΣΟΧΗ

- Ο τρόπος με τον οποίο θα προσεγγίσουν οι εκπαιδευτικοί τα ζητήματα που θα συζητηθούν
- Οι απόψεις που θα ακουστούν
- Οι ερωτήσεις που θα χρειαστεί να απαντηθούν

Επηρεάζουν το τί θα
κερδίσουν οι μαθητές

Οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να
μιλήσουν **με άνεση** σχετικά με
ζητήματα που αναφέρονται σε
διαπροσωπικές σχέσεις και σεξουαλική
συμπεριφορά

Σημαντικό!
Οι εκπαιδευτικοί να
έχουν προσεγγίσει
ικανοποιητικά τη
δική τους
σεξουαλικότητα!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Για λίγα λεπτά αναλογιστείτε και δώστε στον εαυτό σας απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα που μπορούν να βοηθήσουν στη συνείδηση της σεξουαλικότητάς σας:
1. Σε ποια ηλικία συνέβη κάτι το οποίο εκ των υστέρων μπορούμε να αποκαλέσουμε πρώτη σεξουαλική εμπειρία;
 2. Σε ποια ηλικία (περίπου) συνειδητοποιήσαμε ότι η λέξη έρωτας σήμαινε κάτι το ειδικό; Μπορούμε να θυμηθούμε το περιστατικό αυτό;
 3. Από ποιον ή ποιους δεχθήκαμε σεξουαλική αγωγή; (Γονέα, δάσκαλο, φίλους, αδελφούς, αδελφές, γιατρό, ιερέα, βιβλία, ταινίες, βίντεο, άλλους τρόπους).
 4. Σε ποιο χώρο αποκτήσαμε γνώσεις σεξουαλικής αγωγής; (Σπίτι, σχολείο, φιλικό περιβάλλον, άλλους χώρους).
 5. Όταν είχαμε ένα ιδιαίτερο πρόβλημα σχετικά με κάποιο ερωτικό ζήτημα σε ποιόν καταφεύγαμε για βοήθεια ή συμβουλή; (Μητέρα, πατέρα, αδελφό, αδελφή, φίλους, γιατρό, δάσκαλους, ιερείς, οποιονδήποτε άλλον).
 6. Πιστεύουμε ότι είμαστε αρκετά προετοιμασμένοι για τις φυσικές και συναισθηματικές αλλαγές που βιώνουμε καθώς μεγαλώνουμε;
 7. Τι ειδικότερες ερωτήσεις / ανησυχίες, σχετικά με σεξουαλικά ζητήματα και τη σεξουαλικότητα, είχαμε ως έφηβοι;

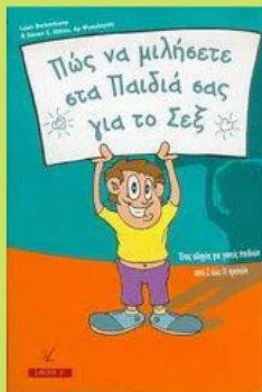
ΚΡΥΦΌ ΣΧΟΛΙΚΌ ΠΡΌΓΡΑΜΜΑ

- Δραστηριότητες εκτός προγράμματος: χοροί του σχολείου, θεατρικές παραστάσεις, εκδρομές
- προσφέρουν ευκαιρίες στους νέους για να αναπτύξουν σχέσεις και να διερευνήσουν την σεξουαλικότητα τους.

ΜΙΚΡΕΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

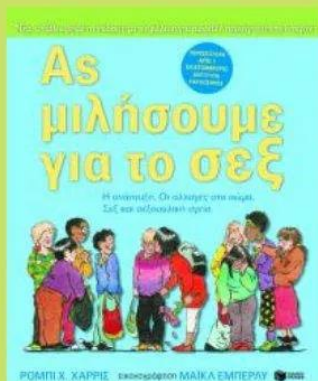

- Περιέργεια για τα σεξουαλικά θέματα, τη γονιμοποίηση, τη γέννηση των μωρών
- Πρώιμη εικόνα του φύλου
- Αναγνώριση μερών του σώματος
- Όλα σχεδόν τα παιδιά της ηλικίας των 4, 5 ή 6 ετών αρχίζουν να αναπτύσσουν μια πρώτη εικόνα σεξουαλικότητάς τους
- Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.

"Πως να μιλήσετε στα παιδιά σας για το Σεξ"

Συγγραφείς: Lauri Berkenkamp,
Steven C. Atkins
Εκδόσεις Lector

"Ας μιλήσουμε για το σεξ"

Συγγραφέας :Ρόμπι Χάρρις

Εκδόσεις Πατάκη

"Ο Περ, η Ίντα και το μικρούτσικο"

Συγγραφέας Fagerstrom Grethe
Εκδόσεις Ηράκλειτος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Διαβάστε τα άρθρα : https://www.huffingtonpost.gr/entry/yiati-e-sexoealike-ayoye-den-didasketai-sta-scholeia-kai-kaipoioi-exakoloethoen-na-kokkinizoen_gr_5e2b50bac5b67d8874b188ec?utm_hp_ref=gr-sexoealike-ayoye
- https://www.huffingtonpost.gr/entry/sexoealike-ayoye-sta-scholeia-otan-krevomaste-piso_gr_5cb04e87e4b08a456a576d64?utm_hp_ref=gr-sexoealike-ayoye
- <https://infognomonpolitics.gr/2020/05/den-xeroume-apo-pou-na-fylachtoume-neo-ctypima-sexoualiki-agogi-i-varvari-epithesi-kata-nipion/>
- Και σημειώστε τους τρεις πιο σημαντικούς λόγους για τους οποίους θεωρείτε σημαντικό να διδάσκεται η Σεξουαλική Αγωγή στο σχολείο. Από ποια ηλικία;

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Τι είναι το σεξ;
- Πώς γίνονται τα παιδιά;
- Πώς το σπερματοζωάριο φτάνει στο ωάριο;
- Με τι μοιάζει το μωρό στην κοιλιά της μαμάς του;
- Πώς γεννιούνται τα μωρά;
- Γιατί μερικά μωρά είναι αγόρια και άλλα είναι κορίτσια;
- Τι είναι η περίοδος;
- Τι μπορεί να βλάψει ένα αγέννητο μωρό;
- Τι είναι η καισαρική τομή;
- Τι σημαίνει ασφαλής τρόπος να κάνει κανείς έρωτα;
- Πόσο συχνά μπορεί να κάνει κανείς έρωτα;
- Ποια μέθοδος αντισύλληψης είναι η καλύτερη;
- Είναι φυσιολογικό να είναι ερωτευμένος κάποιος με κάποιον άλλο του ίδιου φύλου;
- Πώς κάνουν οι ομοφυλόφιλοι έρωτα;
- Είναι κακό πράγμα ο αυνανισμός;
- Πώς μπορεί να έχει κανείς στύση;
- Αισθάνονται όλες οι κοπέλες ένταση ή άγχος πριν την περίοδό τους;
- Είναι αβλαβές το αντισυλληπτικό χάπι;
- Πώς χρησιμοποιούμε το προφυλακτικό;
- Πώς μεταδίδονται τα αφροδίσια νοσήματα;
- Μπορούν να θεραπευτούν τα αφροδίσια νοσήματα;
- Υπάρχει διαφορά μεταξύ έρωτα και σεξ; Αν ναι, ποια είναι αυτή;
- Πότε είναι κανείς ώριμος για να έχει σεξουαλικές σχέσεις;

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Το κουτί των ανώνυμων ερωτήσεων

Με τι μοιάζει το μωρό στην κοιλιά
μαμάς του;

Ναι, αλλά από
πού βγήκε το
μωρό; (3 χρονών)

Τι μπορώ να κάνω για να γεννητο
μωρό;

Τι είναι η καισαρική τομή;

Τι σημαίνει ασφαλώς
κανείς έρωτα;

Πόσο συχνά μπορώ να
έρωτα;

Ποια μέθοδος αντισύλληψης
καλύτερη;

Είναι φυσιολογικό να είναι
ερωτευμένος κάποιος με κάποιον

Μπορεί κανείς να
χρησιμοποιήσει αντί για
προφυλακτικό ένα
μπαλόνι ή μεμβράνη
τροφίμων; (15 χρονών)

Είναι αρκετές οι αντισυλληπτικές
χάπες;

Πώς χρησιμοποιούμε το

Δηλαδή αν μία κοπέλα
έχει ερωτικές επαφές
χωρίς προφυλάξεις μπορεί
να είναι έγκυος; (17
χρονών)

Τι σημαίνει ασφαλώς τα αφροδίσια

Απευτούν τα
σημάτα;

Είναι διαφορά μεταξύ έρωτα και
Αν ναι, ποια είναι αυτή;

Πότε είναι κανείς ώριμος για να έχει
σεξουαλικές σχέσεις;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

- Πρέπει να αντιμετωπίζονται με ΣΕΒΑΣΜΟ
- Πρέπει να απαντιούνται ΕΙΛΙΚΡΙΝΑ
- Και όσο το δυνατόν ΠΛΗΡΕΣΤΕΡΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Προσαρμοσμένο σε κάθε στάδιο της ανάπτυξης των μαθητών.
- σπειροειδής μάθηση: Κάποια σημαντικά ζητήματα πρέπει να επανεξετάζονται σε όλη τη διάρκεια της σχολικής ζωής των μαθητών, έτσι ώστε ιδέες, δεδομένα και διαθέσεις να αναπτύσσονται, να επεκτείνονται και να αποτελούν τη βάση για τη συνεχή ενημέρωσή ΤΟΥΣ.

Εγχειρίδια: http://users.sch.gr/christinakis/superedu/2015/10/04/sexualiki_agogi/

- Να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες ανάπτυξης των μαθητών
- να αφιερώνεται σημαντικός χρόνος για συζήτηση και ομιλίες
- Να δημιουργείται κλίμα εμπιστοσύνης
- να γίνεται συχνή επανατροφοδότηση, ώστε να αντιμετωπίζονται νέες ανάγκες
- Να συνεκτιμώνται οι επιρροές των συνομηλίκων, των γονέων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΪΗΣΗΣ

- Παρακαλώ διαβάστε το άρθρο που θα βρείτε στον παρακάτω σύνδεσμο:
- <https://www.hamogelo.gr/gr/el/ta-nea-mas/seksoualiki-diapaidagogisi-enas-apotelesmatikos-tropos-prolipsis-seksoualikis-kakopoiisis/>

Πώς να προστατέψω το σώμα μου

Το σώμα μου μου ανήκει!

Μπορώ να πω «όχι» αν δεν θέλω να με φιλήσουν ή να μ' αγκαλιάσουν.
Μπορώ να παίξω «κόλλα πέντε», να κάνω χειραψία ή να φιλήσω όποιον θέλω.
Είμαι το αφεντικό του σώματός μου και θα κάνω ό,τι θέλω!

Έχω ένα δίκτυ ασφαλείας

Εμπιστεύομαι 5 «μεγάλους».
Μπορώ να τους πω τα πάντα και ξέρω ότι θα με πιστέψουν.
Αν είμαι ανήσυχος ή φοβισμένος, θα τους εξηγήσω πώς αισθάνομαι και γιατί νιώθω έτσι.

Τα πρώτα σημάδια

Αν τρομάξω ή νιώσω ότι κινδυνεύω, θ' αρχίσω να ιδρώνω, να τρέμω, θα με πονάει η κοιλιά μου και η καρδιά μου θα χτυπάει δυνατά. Αυτά είναι τα πρώτα σημάδια. Αν νιώσω έτσι, θα πρέπει να το πω αμέσως σε κάποιον από το δίκτυ ασφαλείας μου.

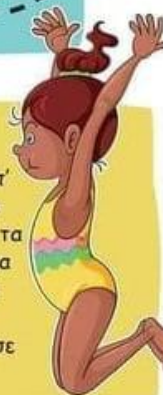
Μυστικά

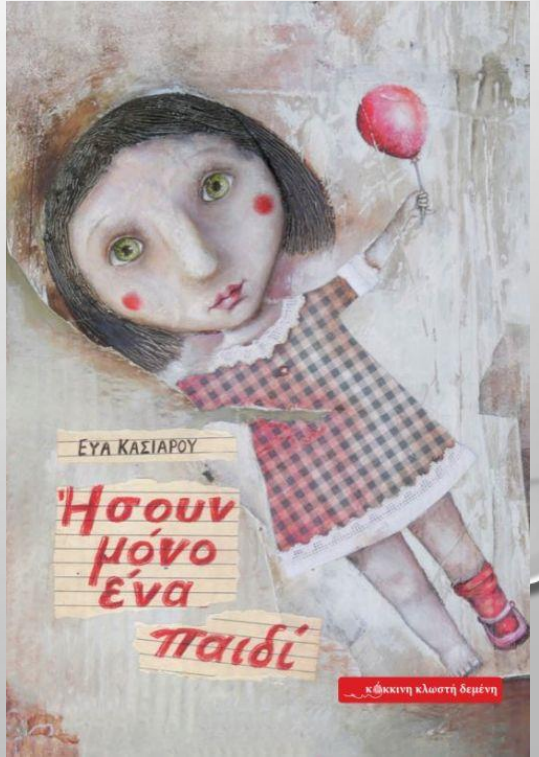
Δεν πρέπει να κρατάω μυστικά που με κάνουν να νιώθω άσχημα ή άβολα.
Αν μου το ζητήσουν, θα το πω αμέσως σε κάποιον από το δίκτυ ασφαλείας μου.

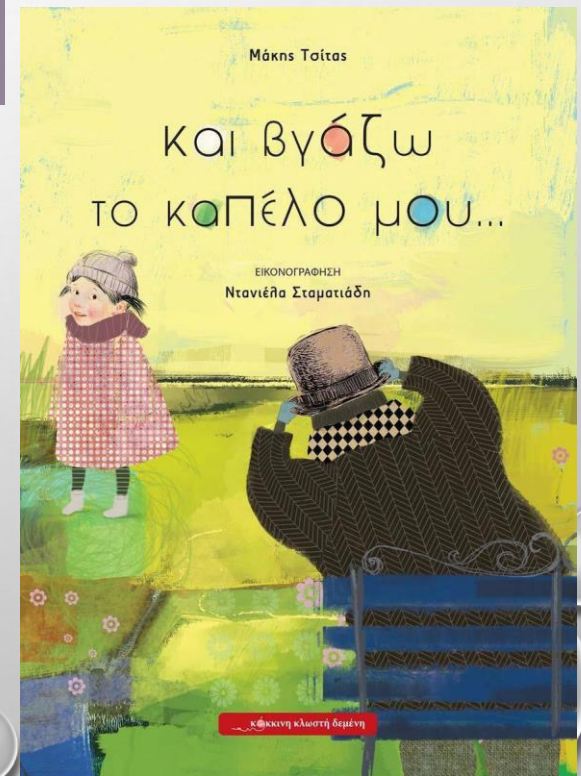
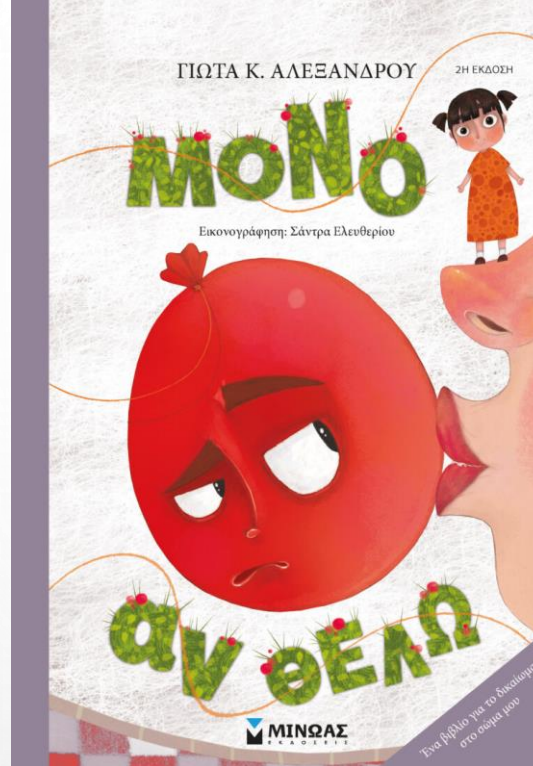

Τα απόκρυφα σημεία

Είναι τα μέρη του σώματος κάτω απ' το μαγιό. Πάντα τα λέω με τ' όνομα τους. Κανείς δεν μπορεί να αγγίξει τα απόκρυφα σημεία μου, δεν μπορεί να με κάνει ν' αγγίξω τα δικά του ή να μου δείχνει φωτογραφίες με απόκρυφα σημεία. Τότε, θα το πω σε κάποιον από το δίκτυ ασφαλείας.

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

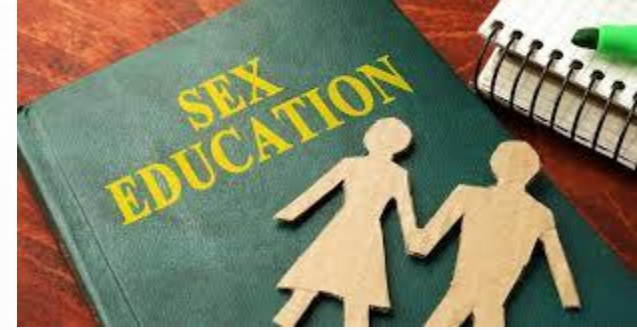
- <https://www.youtube.com/watch?v=-juBN7EwRkA>
- <https://www.youtube.com/playlist?list=PL2A033A8632CF5B85>
 - το δέντρο της ζωής
 - το θαύμα της ζωής: η εξέλιξη
 - κ.α.

• Η ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

- <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4889>
- (χρειάζεται το www.adobe.com/go/getflashplayer)

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

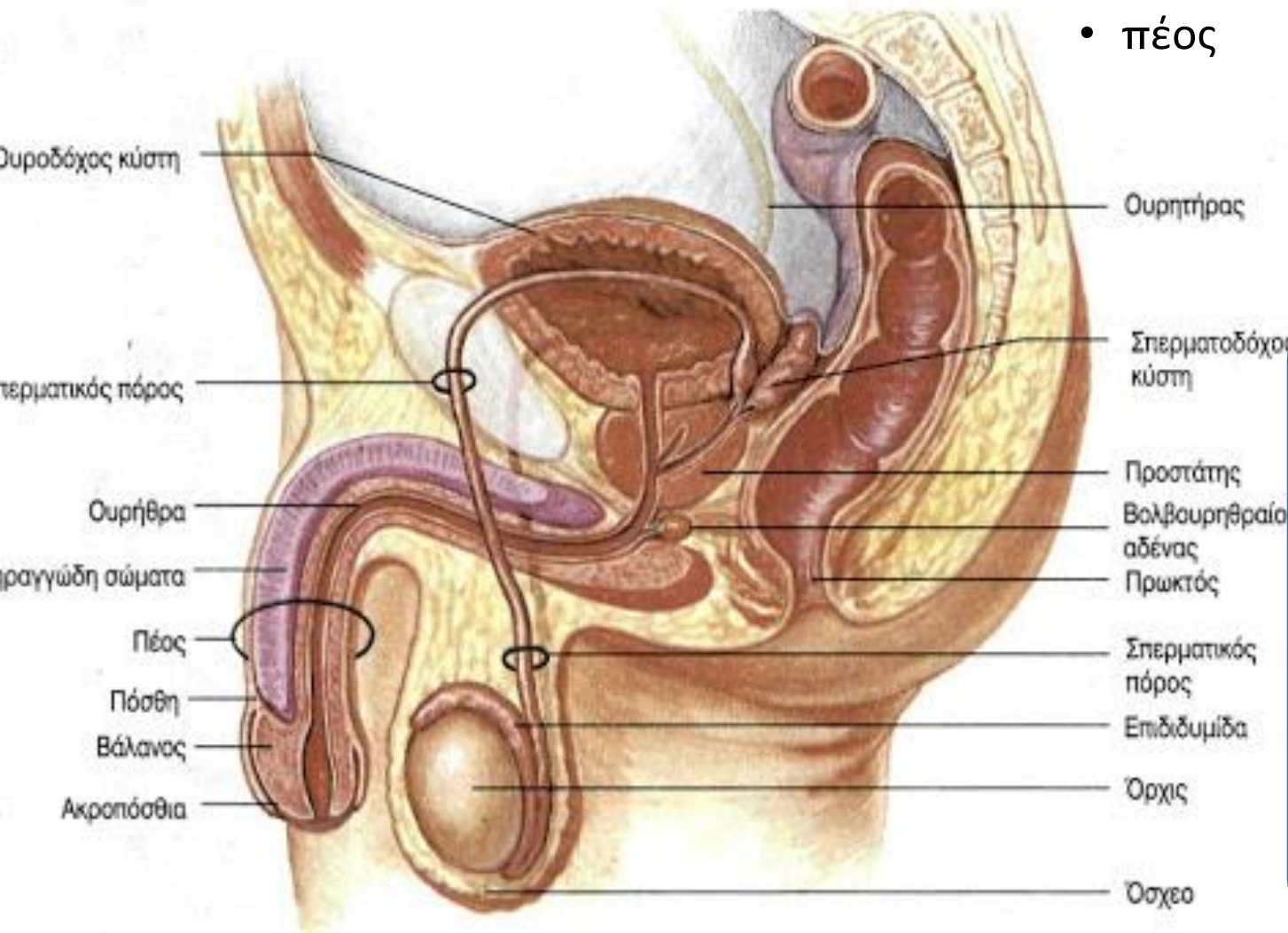
- Αναπαράγεται **αμφιγονικά** (με συμβολή αρσενικού και θηλυκού φύλου)
- **Γονοχωριστικός** οργανισμός (κάθε άτομο φέρει φυσιολογικά είτε το αρσενικό είτε το θηλυκό φύλο)
- **Φυλετικός διμορφισμός:** δυνατή η διάκριση του φύλου από μορφολογικά χαρακτηριστικά
 - Πρωτεύοντα: γεννητικά όργανα
 - Δευτερεύοντα: σχήμα λεκάνης, σχήμα στήθους, φωνή, τριχοφυΐα, κ.λπ..
- **Γονιμοποίηση:** σύντηξη γαμετών / γεννητικών κυττάρων που οδηγεί στη δημιουργία ενός νέου ατόμου
- **Γαμέτες / γεννητικά κύτταρα:** **ωάρια** (θηλυκό), **σπερματοζωάρια** (αρσενικό)
- **Ζυγωτό:** πρώτο κύτταρο που προκύπτει από τη σύντηξη των γαμετών

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΤΡΑ

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:
- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4887>
- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4888>

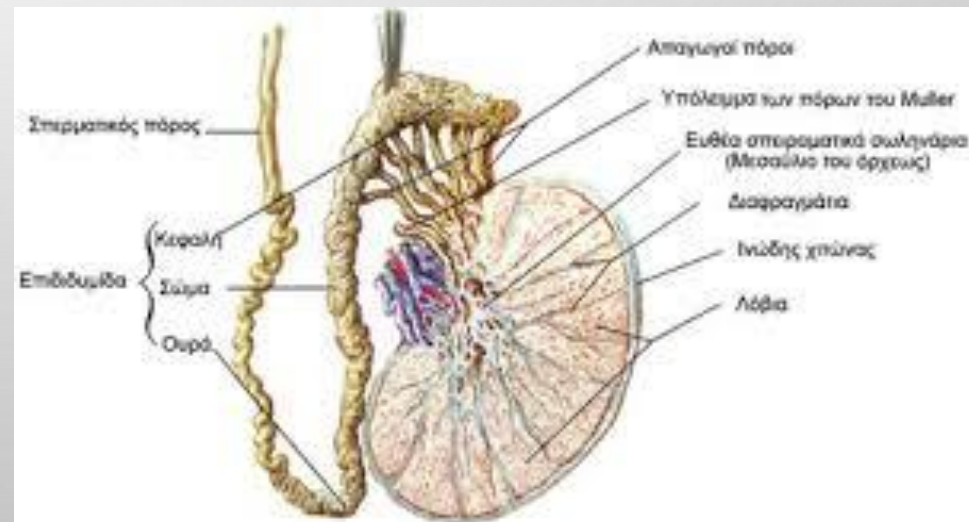
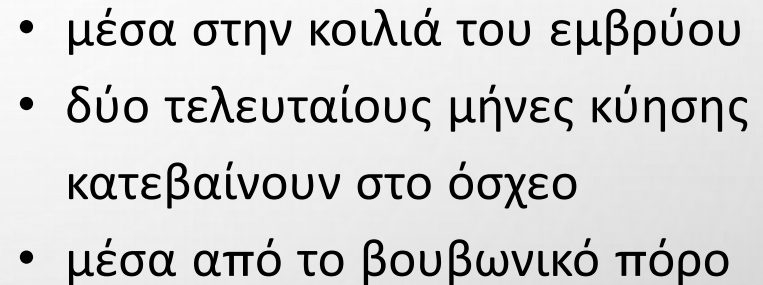
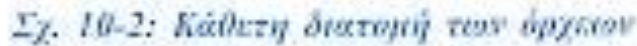
ΑΝΔΡΙΚΟ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- δύο όρχεις
- εκφορητική οδός σπέρματος
- πέος

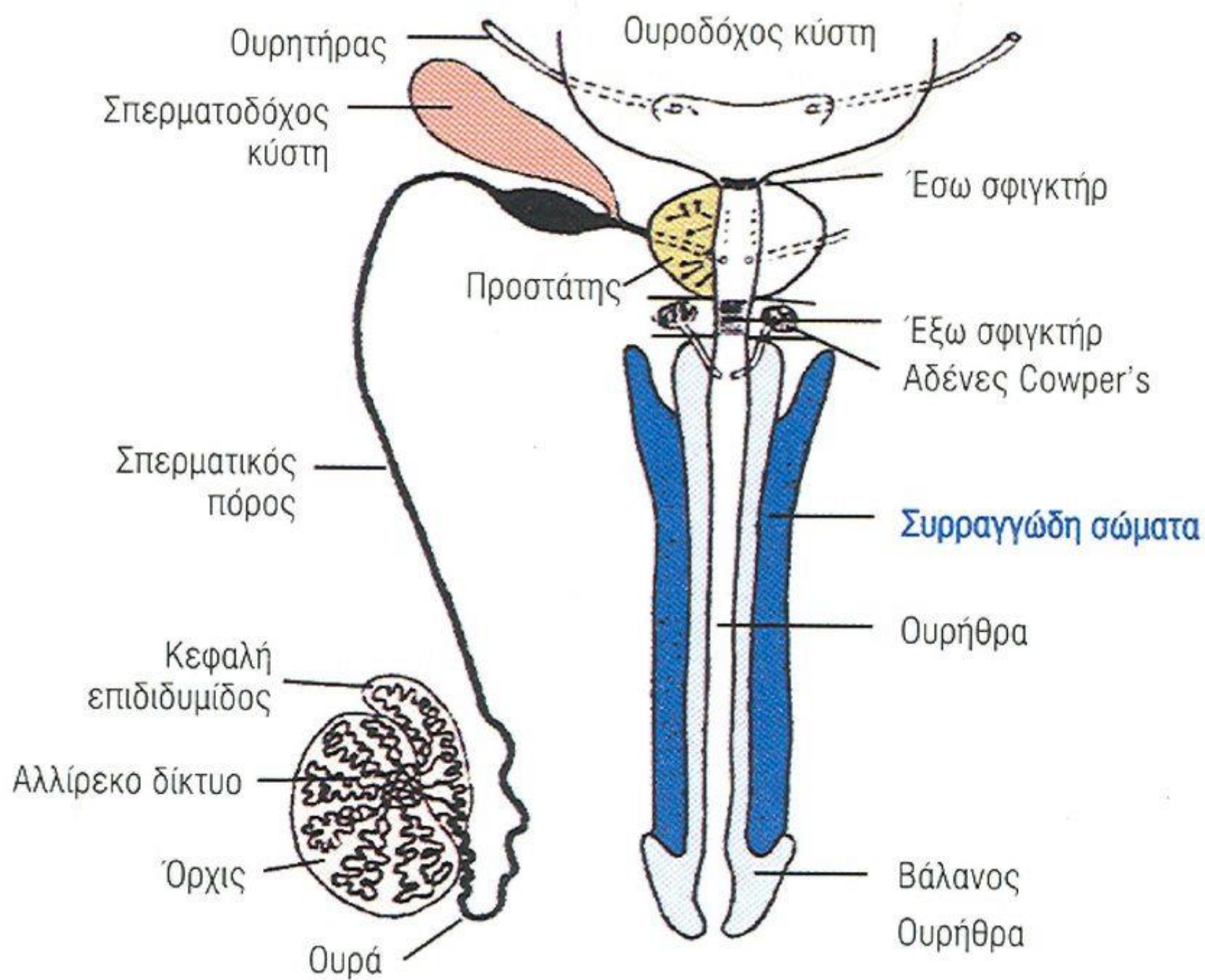

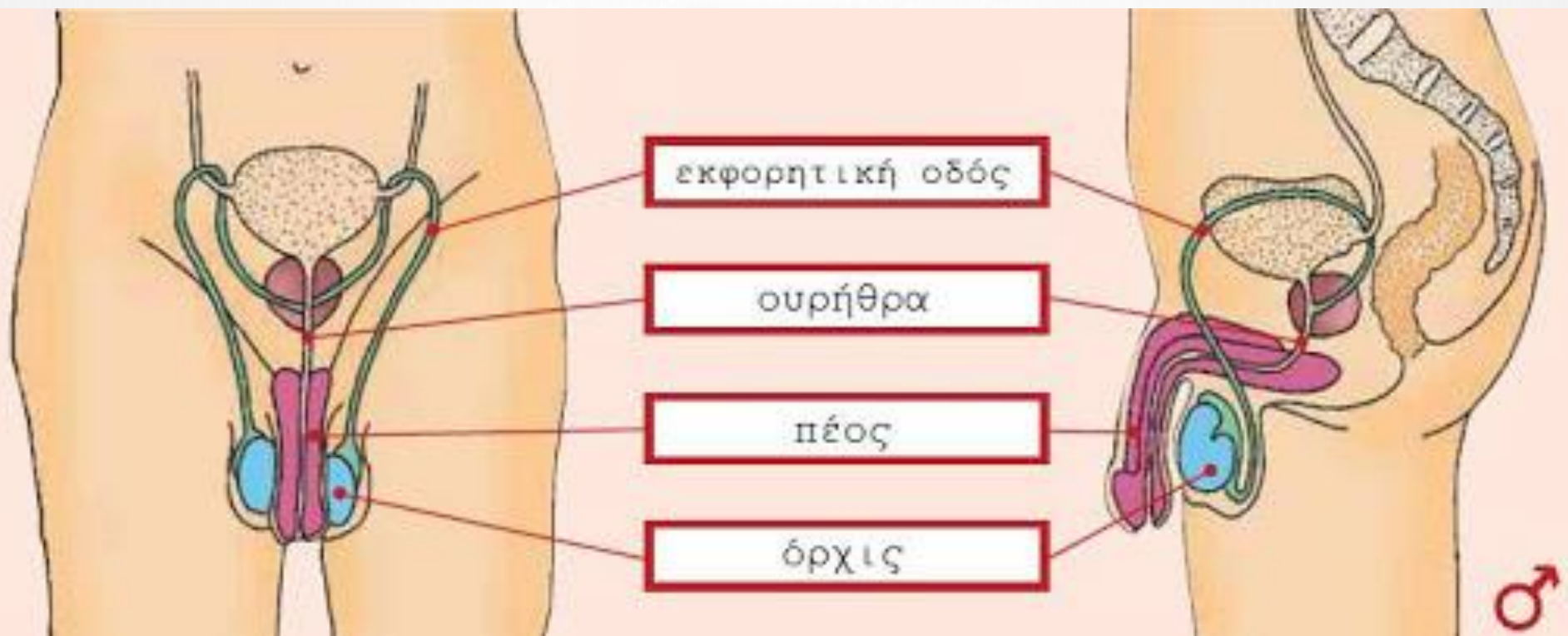
Ρόλος:

- παραγωγή αρσενικών γαμετών (σπερματοζωαρίων)
- μεταφορά σπερματοζωαρίων στο θηλυκό γεννητικό σύστημα
- έκκριση αρσενικών ορμονών

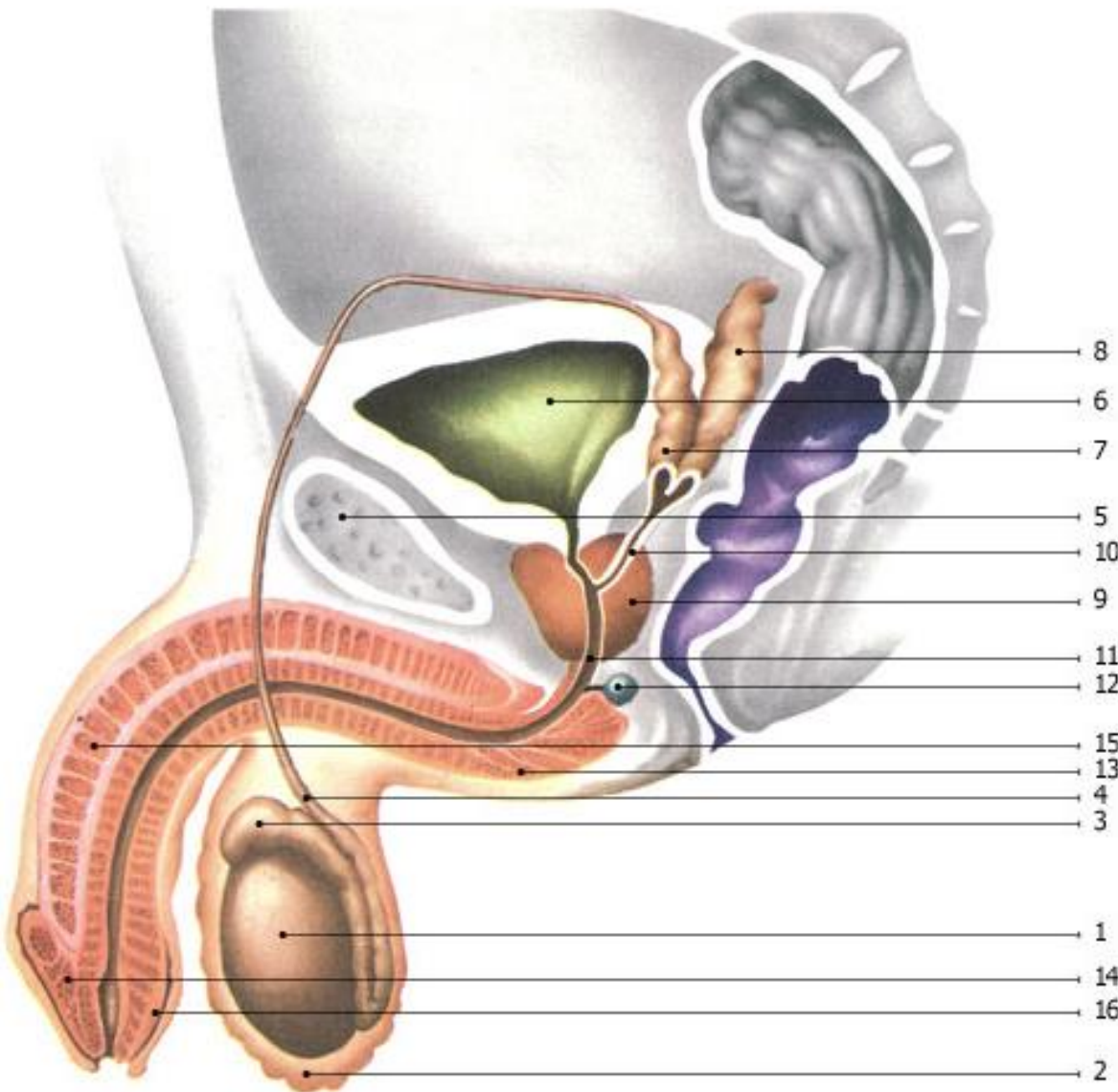

- η εξωκρινής τους μοίρα παράγει τα σπερματοζωάρια
- η ενδοκρινής τους μοίρα παράγει τις ανδρικές ορμόνες, (τεστοστερόνη)

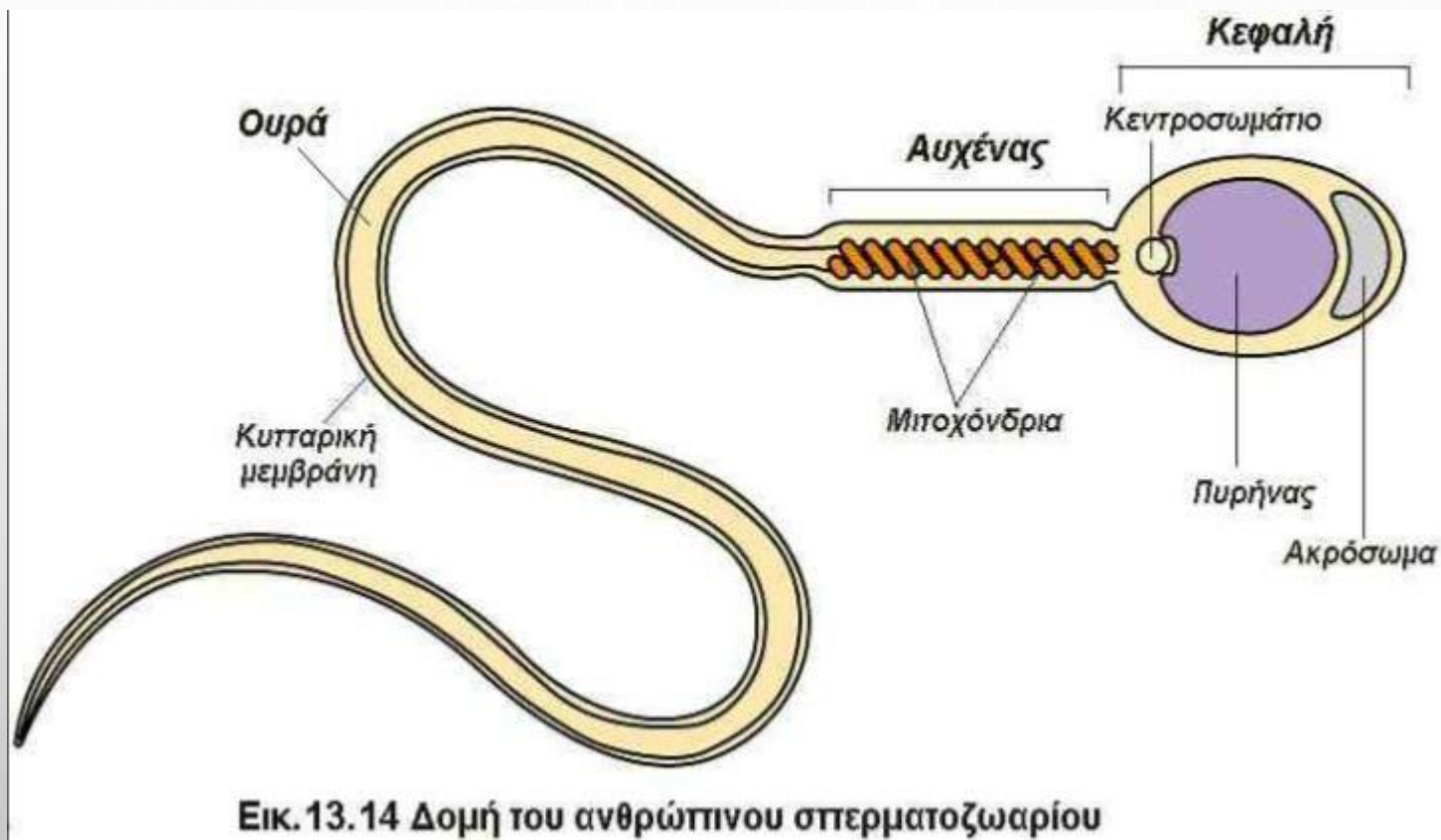
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΤΡΑ

ΤΟΜΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ (έτσι όπως φαίνεται από τα πλάγια)

Ο αριστερός όρχις **(1)** μέσα στον θύλακα του όσχεου **(2)**, καλύπτεται από την επιδιδυμίδα **(3)** που συνεχίζεται με τον σπερματικό πόρο **(4)**. Ο αριστερός σπερματικός πόρος περνά μπροστά από το εφηβαίο **(5)**, προχωρεί μέσα στη λεκάνη, παρακάμπτει την ουροδόχο κύστη **(6)**, διαστέλλεται **(7)** και αφού συμβληθεί με το σπερματικό κυστίδιο **(8)**, διασχίζει τον προστάτη **(9)**, παίρνοντας το όνομα του εκσπερματιστικού πόρου **(10)** και εκβάλλει μέσα στην ουρήθρα **(11)**, δίπλα στον ομόλογό του της δεξιάς πλευράς. Κάτω από τον προστάτη, οι δύο αδένες του Cooper (εδώ φαίνεται μόνο ο αριστερός) **(12)**, επικοινωνούν με μια οπή με την ουρήθρα.

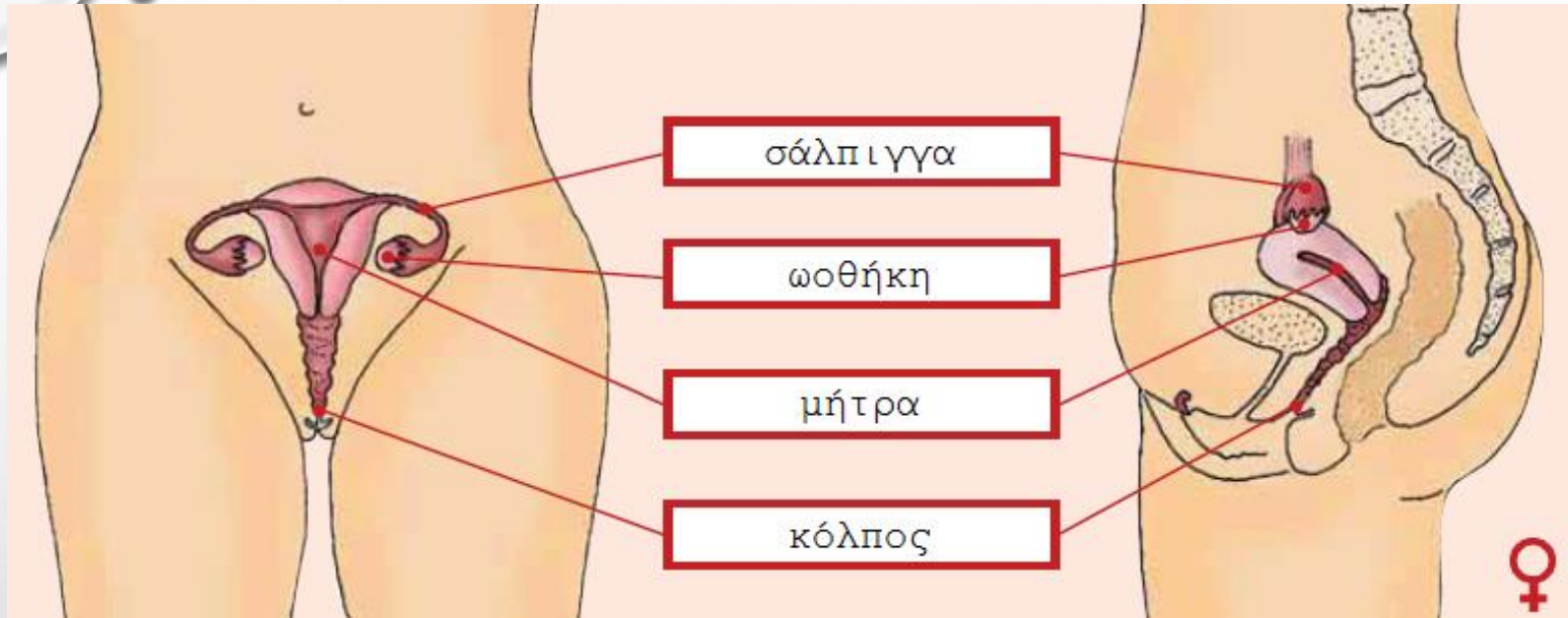
Η ουρήθρα περιβάλλεται από το σθηραγγώδες σώμα **(13)**, που αποτελεί το οπίσθιο τμήμα του πέους και τη βάλανο **(14)**, τα δύο σπηλαιώδη σώματα **(15)** σχηματίζουν το πρόσθιο τμήμα του πέους. Η ακροπρόσθια **(16)** σκεπάζει τη βάλανο.

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

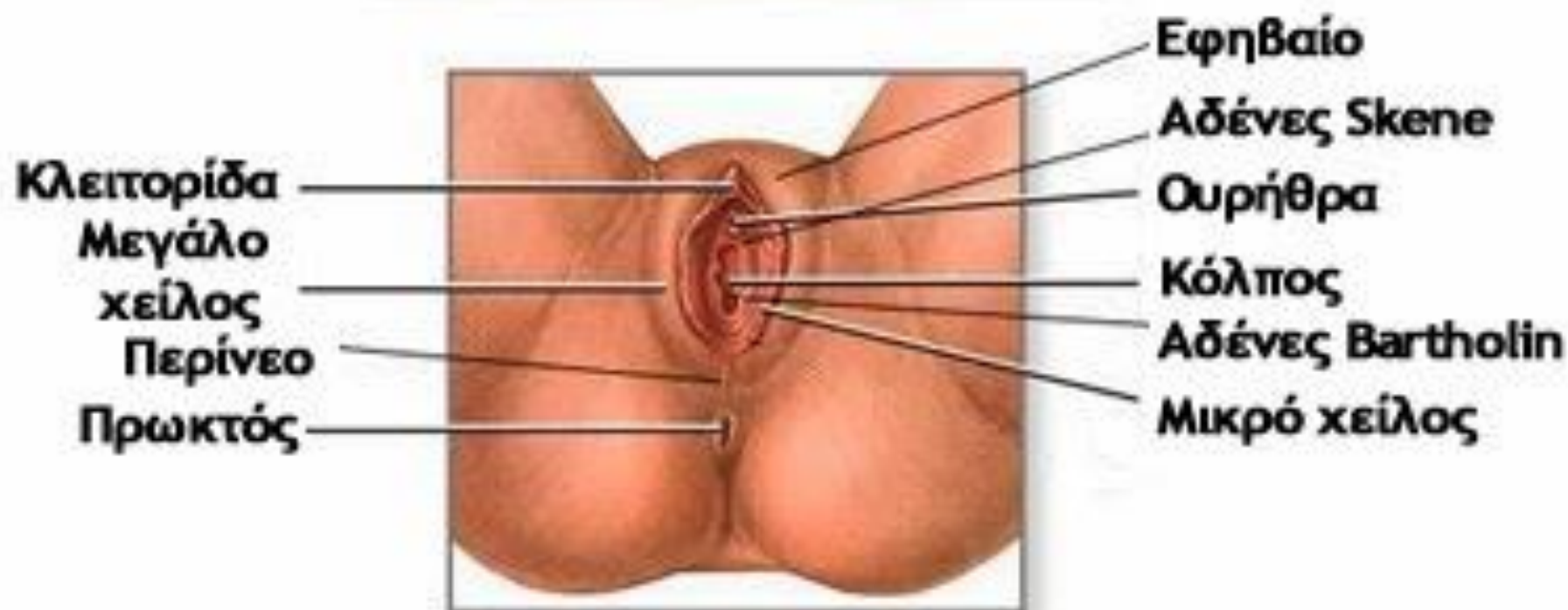
- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:
- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4867>
- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4869>

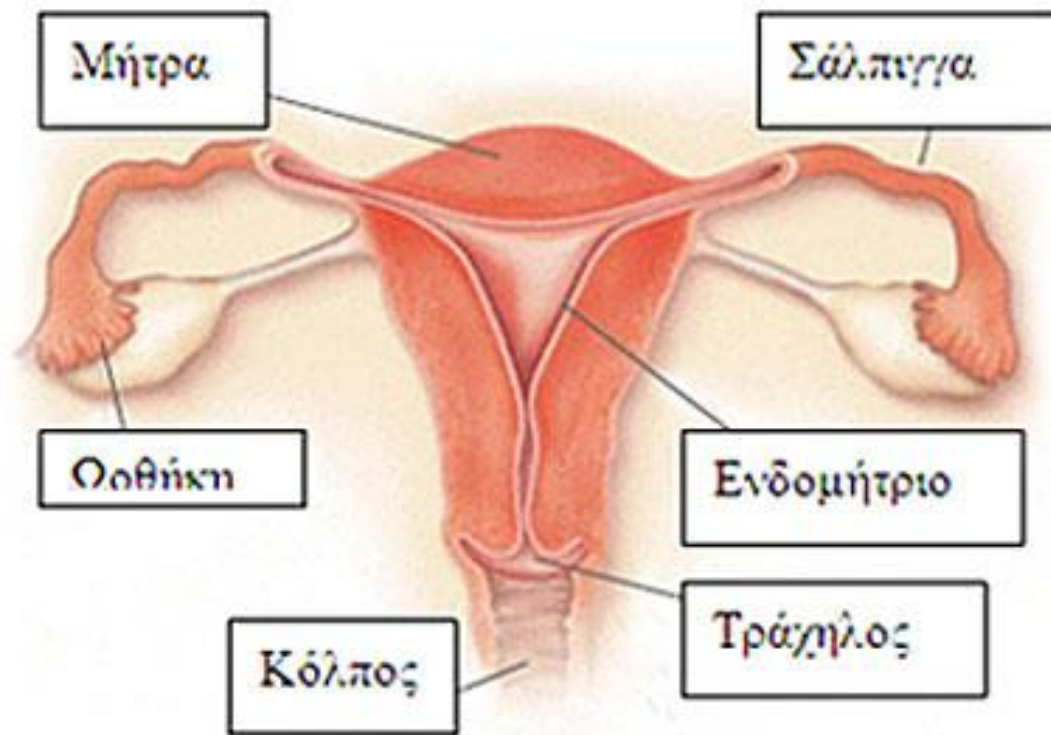
ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

- δύο ωοθήκες, δύο σάλπιγγες, μήτρα, κόλπος, αιδοίο
- Ρόλος:
 - παράγει τους θηλυκούς γαμέτες (ωάρια)
 - τα μεταφέρει σε θέση όπου τα σπερματοζωάρια μπορούν να τα φτάσουν για να γίνει η γονιμοποίηση (σάλπιγγες)
 - παρέχει το κατάλληλο περιβάλλον για το αναπτυσσόμενο έμβρυο
 - προωθεί το μωρό έξω από το σώμα της γυναίκας, όταν ολοκληρωθεί η εμβρυϊκή ανάπτυξη
 - παράγει ορμόνες, απαραίτητες για την ωρίμανση των γαμετών, την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, αλλά και την ανάπτυξη των δευτερευόντων χαρακτηριστικών του φύλου, όπως οι αναπτυγμένοι μαστοί κ.ά.

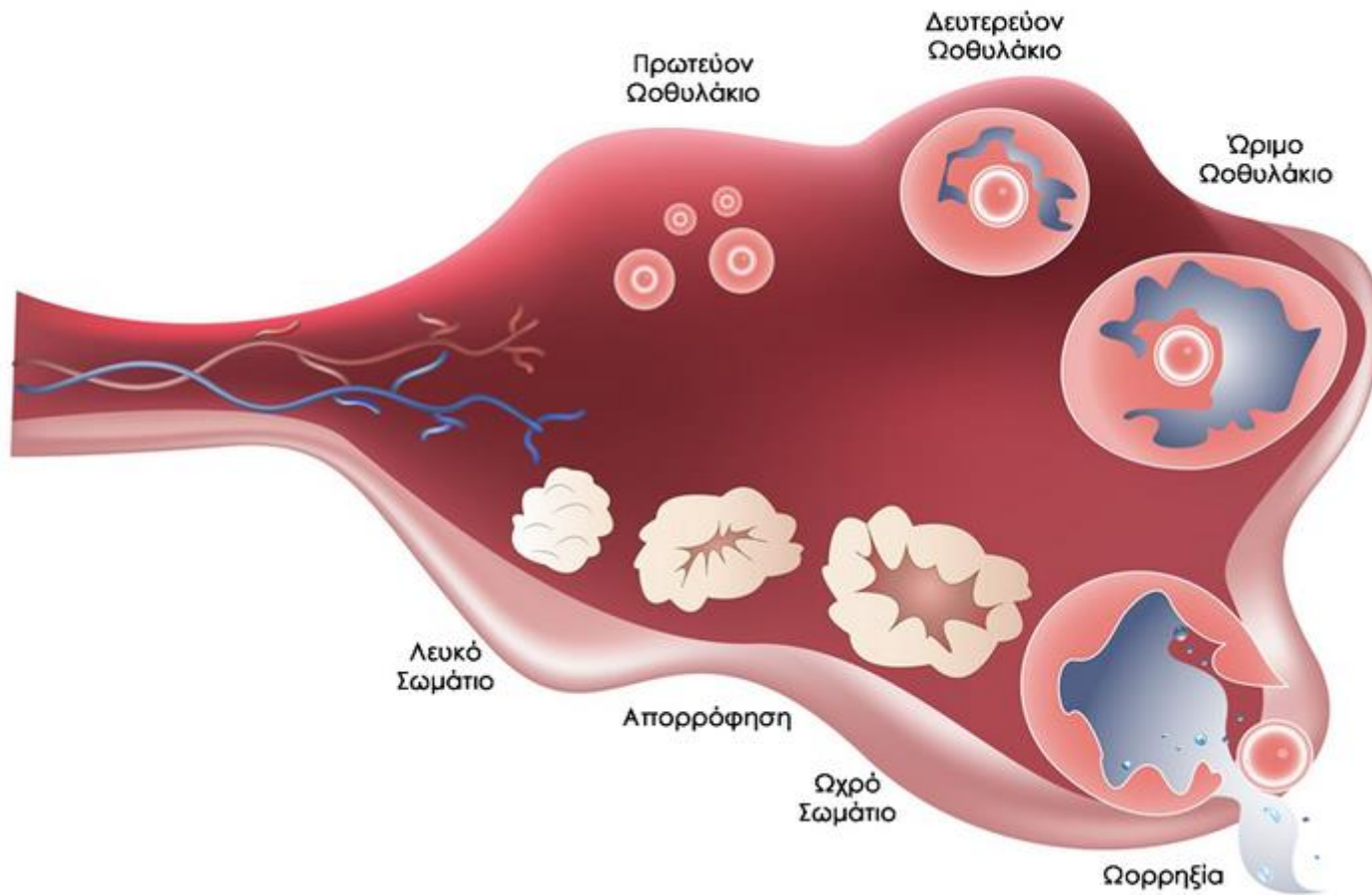

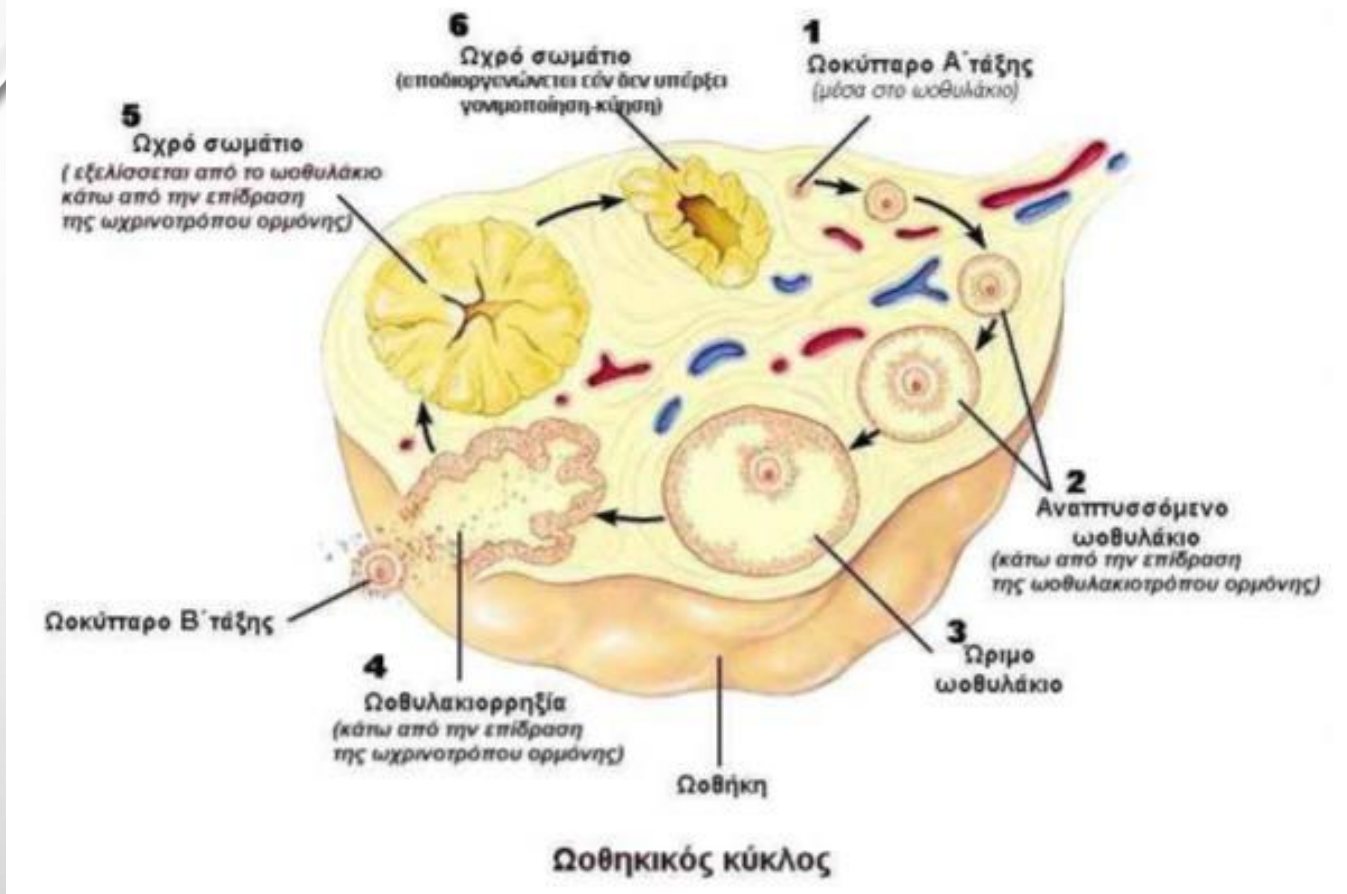

- Οι ωοθήκες είναι μεικτοί αδένες, γιατί η εξωκρινής τους μοίρα παράγει τα ωάρια, ενώ η ενδοκρινής παράγει ορμόνες (οιστρογόνα – προγεστερόνη).
- Κάθε 28 ημέρες, περίπου, ελευθερώνεται από κάθε ωοθήκη εναλλάξ, συνήθως **ένα** ωάριο.

Το παρακάτω γραφικό δείχνει με απλό τρόπο τη διαδικασία της ωορρηξίας.

- Εμβρυϊκή ζωή: ωθήκες περιλαμβάνουν ωγόνια που διαιρούνται μιτωτικά
- Μετά τη γέννηση → Εφηβεία: ξεκινούν μείωση = ωκύτταρα
- Διαδικασία ωγένεσης: → ωάρια

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΩΑΡΙΟΥ

- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4865>

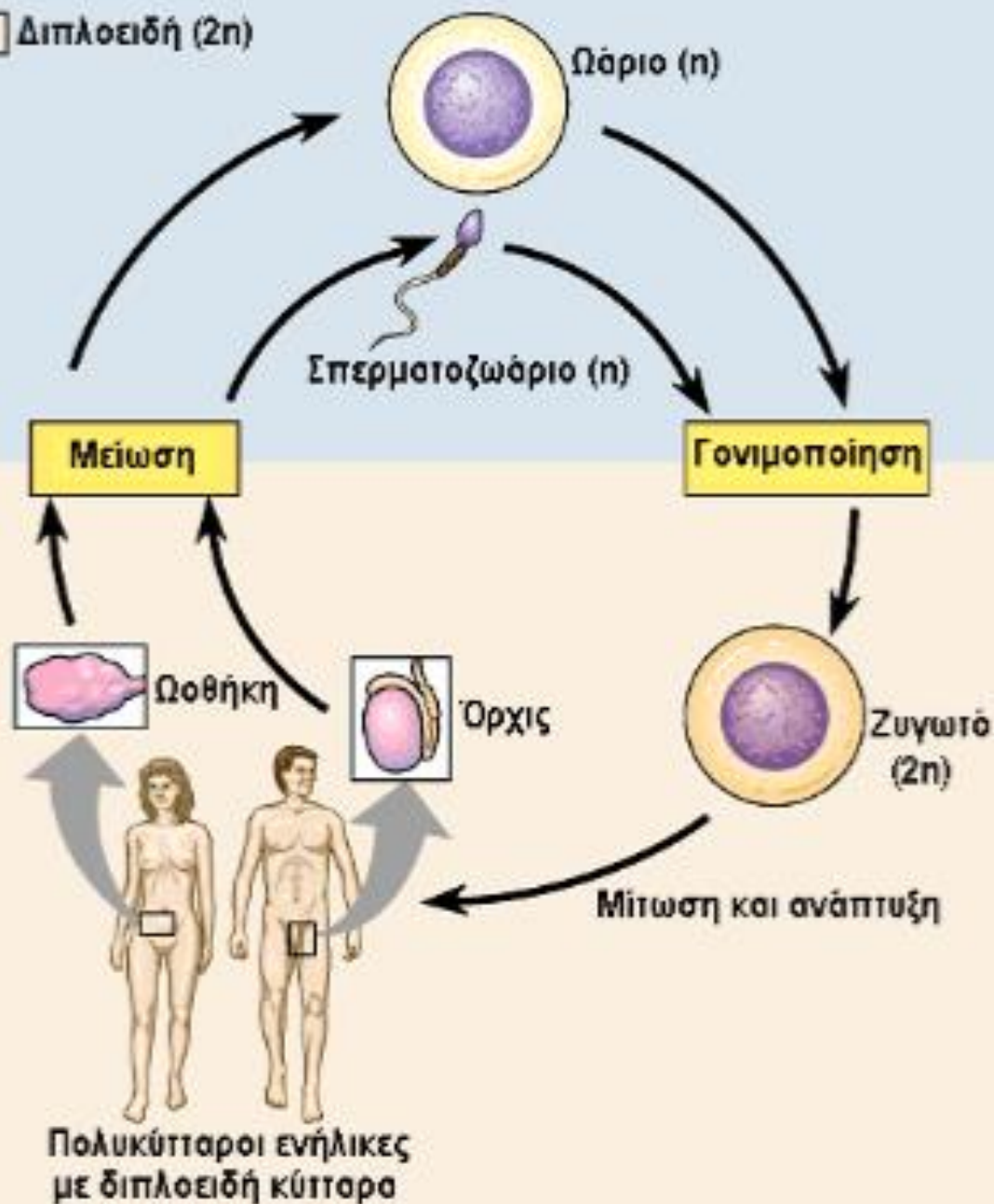
ΕΜΜΗΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

- <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/609>

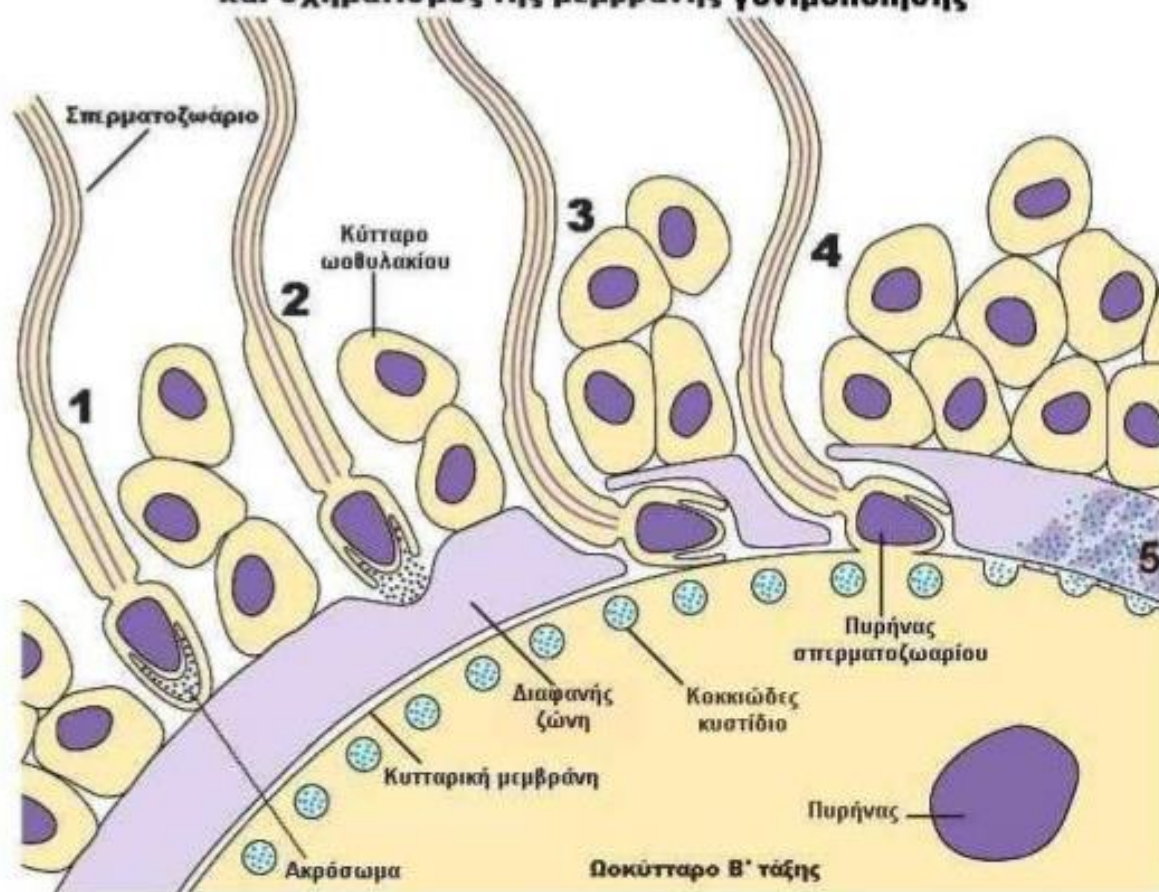
□ Απλοειδή (n)

■ Διπλοειδή ($2n$)

ΑΠΛΟΕΙΔΕΙΣ ΓΑΜΕΤΕΣ ($n=23$)

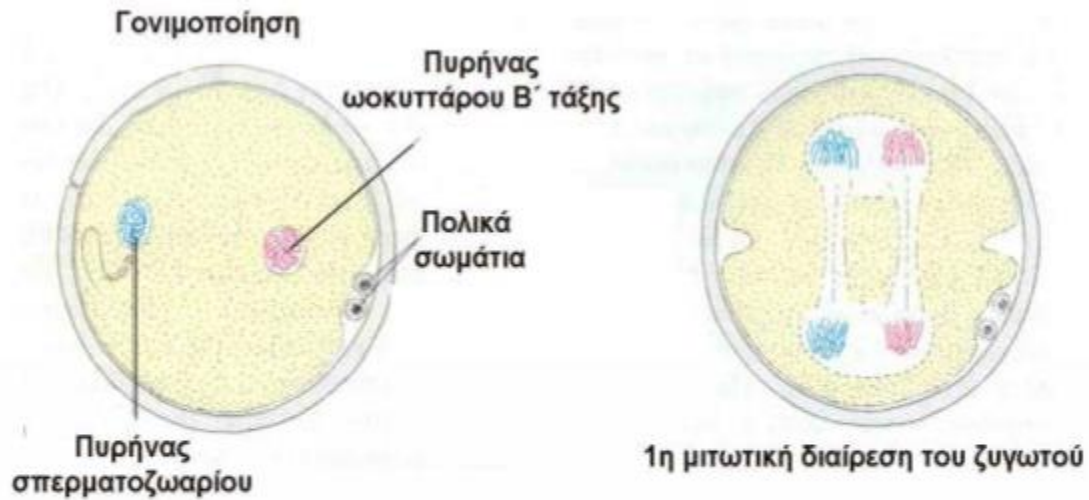

**Τρόπος είσοδου του σπερματοζωαρίου στο
και σχηματισμός της μεμβράνης γονιμοποίησης**

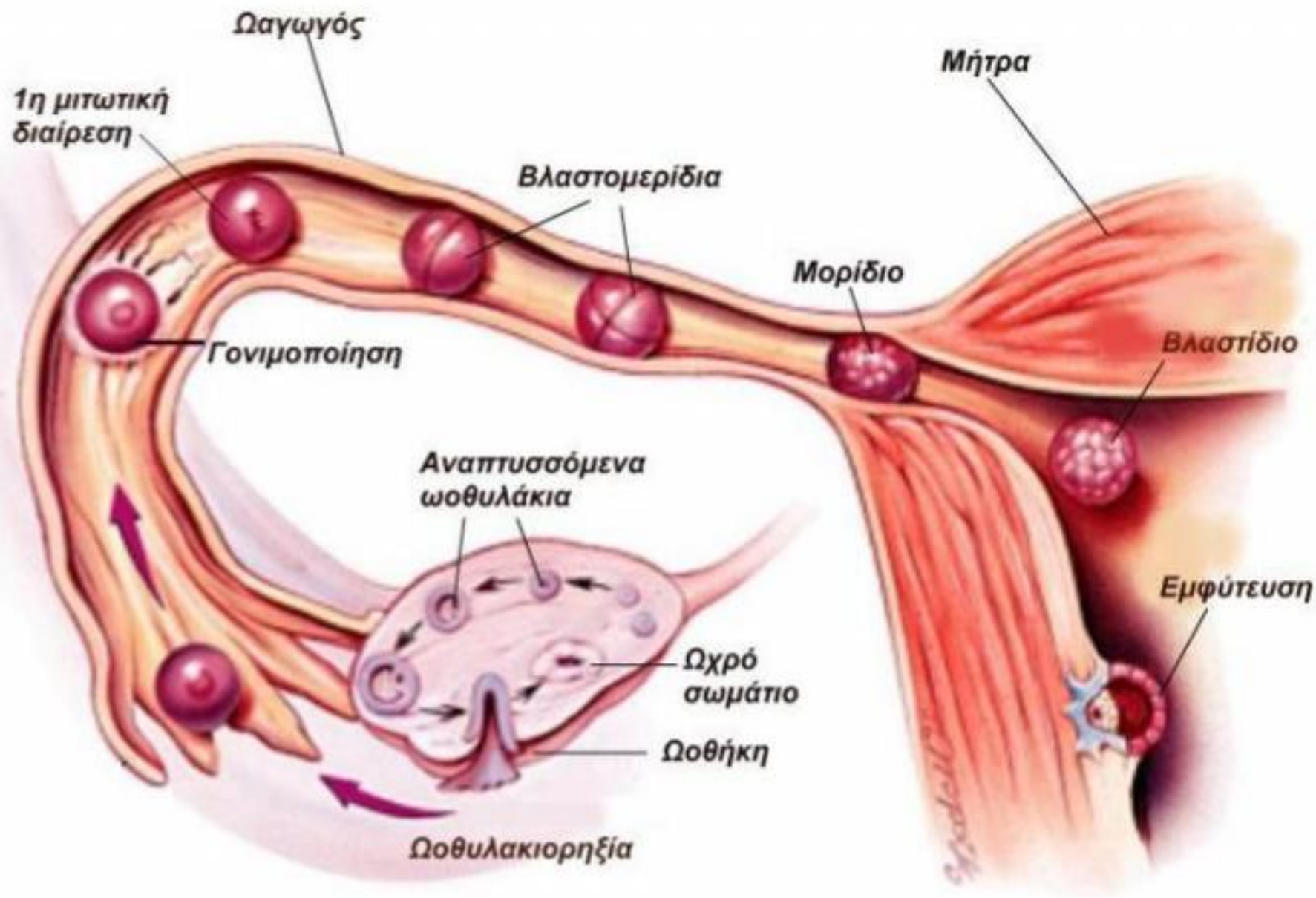
Εικ.13.29

1. Το σπερματοζώριο διαπερνά τα κύτταρα του ωοθυλακίου και υποδοχείς της διαφανούς ζώνης το αναγνωρίζουν.
2. Το ακρόσωμα απελευθερώνει τα λυτικά του ένζυμα, που διανοίγουν το δρόμο για το σπερματοζώριο μέσω της διαφανούς ζώνης.
3. Η κυτταρική μεμβράνη του σπερματοζωαρίου ενώνεται με την κυτταρική μεμβράνη του ωοκυττάρου Β' τάξης.
4. Ολόκληρο το περιεχόμενο του σπερματοζωαρίου εισέρχεται στο ωοκύτταρο.
5. Τα κοκκιώδη κυστίδια απελευθερώνουν ένζυμα που σκληραίνουν τη διαφανή ζώνη, μετατρέποντάς την σε φράγμα εισόδου άλλου σπερματοζωαρίου (σχηματισμός μεμβράνης γονιμοποίησης).

Γονιμοποίηση και δημιουργία ζυγωτού

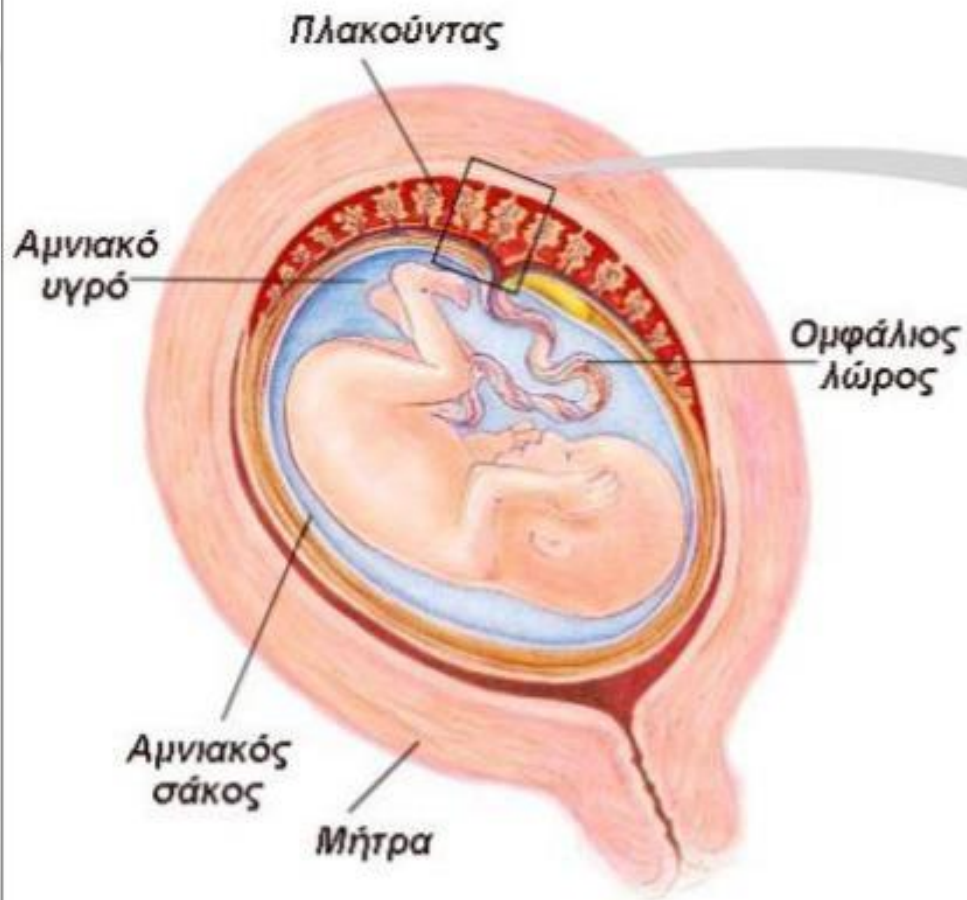
Μετά τη συμπλήρωση της δεύτερης μειωτικής διαίρεσης του ωοκυττάρου Β' τάξης, οι δύο απλοεισείς πυρήνες ενώνονται και δημιουργείται το ζυγωτό.

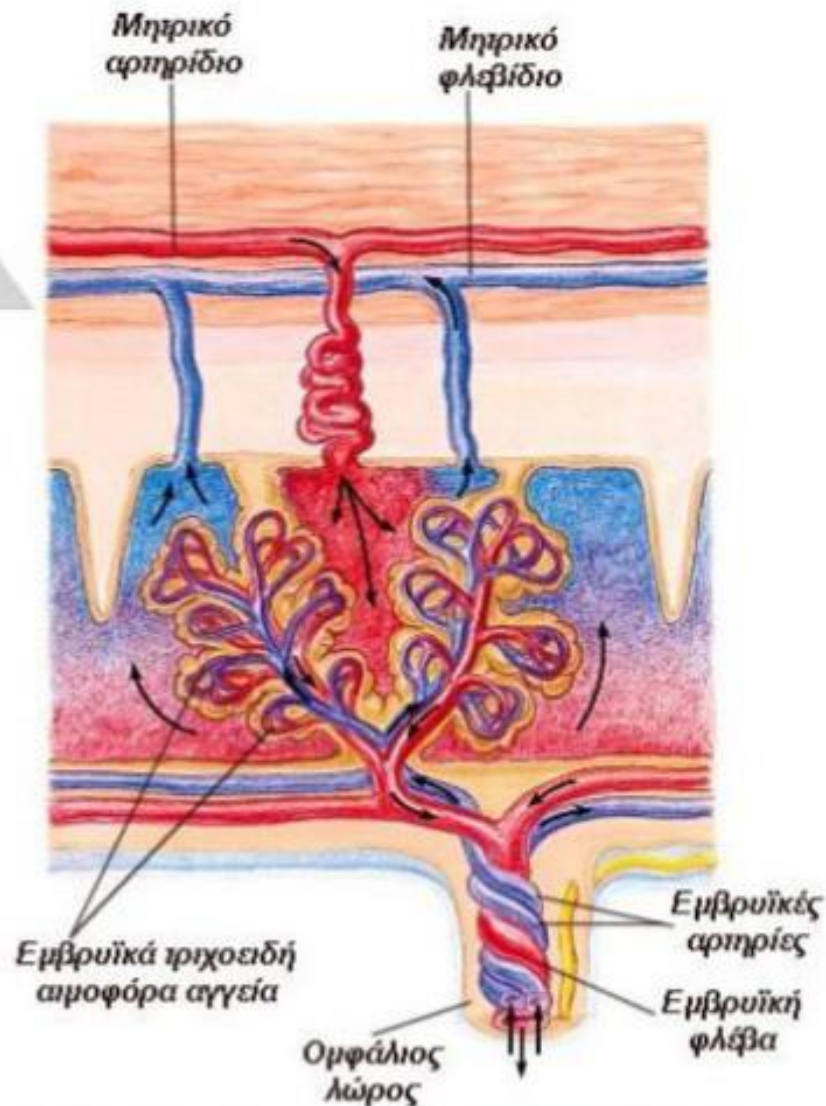
Ωοθυλακιορρηξία - Γονιμοποίηση - Αυλάκωση - Εμφύτευση

ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

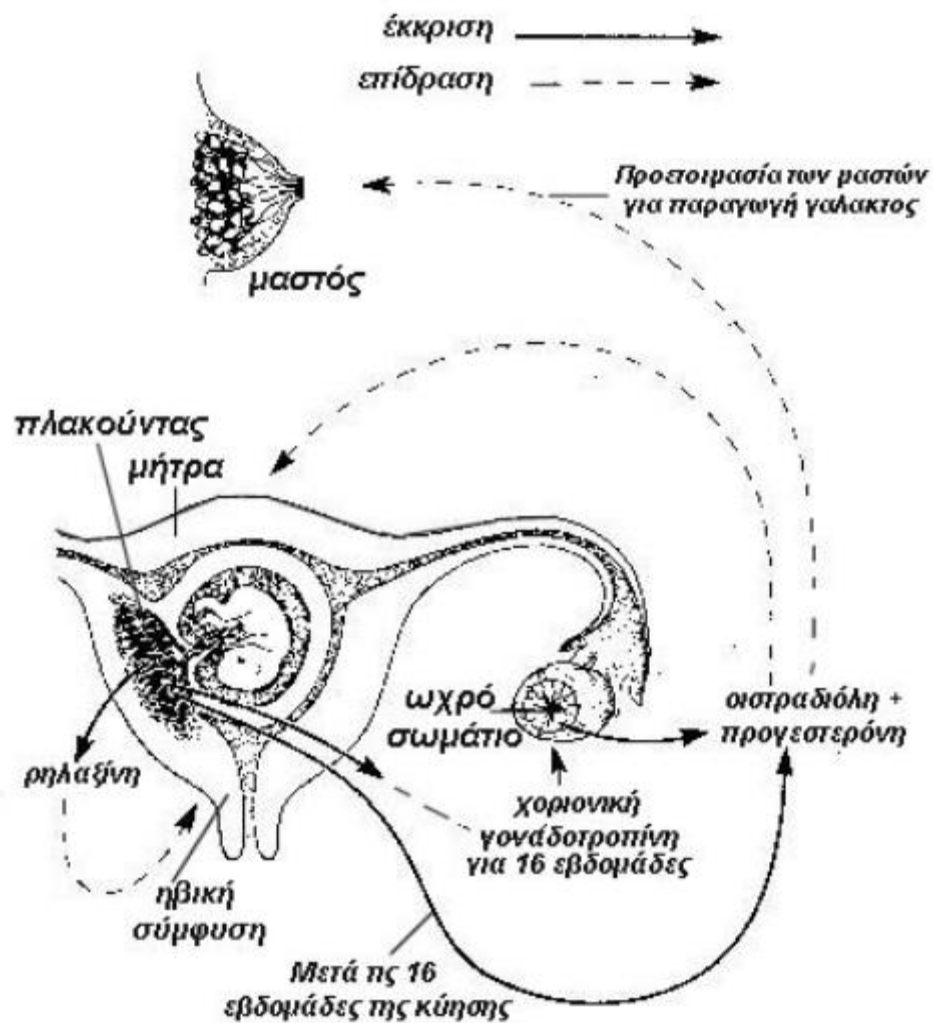
- ΠΑΙΧΝΙΔΙ
- <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4868>

Το έμβρυο μέσα στον αμνιακό σάκο
Ο αμνιακός σάκος με το αμνιακό υγρό παρέχουν
προστασία στο αναπτυσσόμενο έμβρυο

Τομή στο μέρος όπου ο ομφάλιος λώρος
συνδέεται με τον πλακούντα
Μέσα στον πλακούντα γίνεται η ανταλλαγή των ουσιών
μεταξύ του εμβρυϊκού και του μητρικού αίματος

Η δράση των ορμονών κατά την κύηση

1η-5η ημέρα

Το ωάριο που δεν έχει γονιμοποιηθεί αποβάλλεται μαζί με βλέννα, αίμα και κυτταρικά υπολείμματα μέσω του κόλπου.

6η-13η ημέρα

Ένα ωάριο ωριμάζει σε μία από τις δύο ωοθήκες. Το ενδομήτριο γίνεται παχύτερο. Ετοιμάζεται να δεχτεί το έμβρυο και να βοηθήσει στην ανάπτυξή του, σε περίπτωση που το ωάριο γονιμοποιηθεί.

14η ημέρα

Το ωάριο ελευθερώνεται στη σάλπιγγα (ωορρηξία) και ξεκινάει το ταξίδι του με προορισμό τη μήτρα. Η γονιμοποίησή του μπορεί να γίνει μόνο το χρονικό διάστημα που βρίσκεται στη σάλπιγγα.

15η-28η ημέρα

Αν το ωάριο γονιμοποιηθεί, το ζυγωτό αρχίζει να διαιρείται καθώς κινείται προς τη μήτρα. Όταν φτάσει στη μήτρα, το έμβρυο εμφυτεύεται στο ενδομήτριο. Αν το ωάριο δεν γονιμοποιηθεί, θα αρχίσει ένας νέος έμμηνος κύκλος.

Οι 9 μήνες της κύησης

1ος μήνας = Η καρδιά και η σπονδυλική στήλη αρχίζουν να σχηματίζονται. (Μήκος εμβρύου 0,6εκ.)

2ος μήνας = Τα μάτια, η μύτη, τα χείλη, η γλώσσα και τα δόντια αρχίζουν να σχηματίζονται. Η καρδιά λειτουργεί. (Μήκος εμβρύου 3εκ., Βάρος εμβρύου 3γρ.)

1ος μήνας

2ος μήνας

3ος μήνας = Τα χέρια, τα πόδια, τα δάχτυλα έχουν σχηματιστεί πλήρως όπως σχεδόν και όλα τα όργανα. (Μήκος εμβρύου 6,5-7,5εκ., Βάρος εμβρύου 14-20γρ.)

3ος μήνας

4ος μήνας = Το έμβρυο μπορεί να καταπίνει ή να πιπιλά το δάχτυλό του. Το φύλλο του εμβρύου είναι αναγνωρίσιμο. (Μήκος εμβρύου 16,5-18εκ., Βάρος εμβρύου 170-200γρ.)

4ος μήνας

5ος μήνας = Τα μαλλιά εμφανίζονται στο κεφάλι του εμβρύου. Η μητέρα αρχίζει να αισθάνεται τις κινήσεις του. (Μήκος εμβρύου 20-25εκ., Βάρος εμβρύου 400-500γρ.)

5ος μήνας

6ος μήνας = Το έμβρυο αρχίζει να ανοίγει τα βλέφαρά του για μικρά χρονικά διαστήματα. (Μήκος εμβρύου 28-35εκ., Βάρος εμβρύου 800-900γρ.)

6ος μήνας

7ος μήνας = Τα αισθητήρια της γεύσης έχουν σχηματιστεί. Αν το έμβρυο γεννηθεί τώρα, θεωρείται πρόωρο και απαιτεί ειδική φροντίδα.

(Μήκος εμβρύου 35-41εκ., Βάρος εμβρύου 1100-1600γρ.)

7ος μήνας

8ος μήνας = Κατά τη διάρκεια αυτού του μήνα η ανάπτυξη του εμβρύου είναι μεγάλη. Όλα τα όργανά του είναι ανεπτυγμένα με εξαίρεση τους πνεύμονες.

(Μήκος εμβρύου 41-46εκ., Βάρος εμβρύου 1800-2700γρ.)

8ος μήνας

9ος μήνας = Οι πνεύμονες είναι έτοιμοι να λειτουργήσουν. Παίρνει θέση χαμηλά στη μήτρα και φαίνεται λιγότερο κινητικό. Είναι έτοιμο να γεννηθεί. (Μήκος εμβρύου 48-51εκ., Βάρος εμβρύου 3200-3400γρ.)

- <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4890>
- <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6326>

- <https://www.youtube.com/watch?v=3PRDQxhUkVI>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4dFvzplzpio>
- <https://www.youtube.com/watch?v=GU3qebpYZqU>